

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 603/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Z. T., K., zastúpeného advokátom JUDr. R. M., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 404/1999, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Z. T. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júla 2013 doručená sťažnosť Ing. Z. T., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. R. M., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 404/1999 (ďalej aj „namietané konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že «podal 12. 5. 1997 na Okresnom súde Košice - okolie žalobu o zaplatenie 1 000 000,- Sk, pričom konanie sa viedlo pod sp. zn. 11 C 236/1997. Právnym titulom podanej žaloby bolo vrátenie kúpnej ceny á 600 000,- Sk a vynaložených investícií á 400 000,- Sk týkajúcich sa osobného motorového vozidla, ktoré bolo sťažovateľovi po zakúpení zabavené štátnymi orgánmi. Dňa 21. 4. 1999 vydal konajúci súd rozsudok, v zmysle ktorého po meritórnom rozhodnutí ohľadom vrátenia kúpnej ceny á 600 000,- Sk bol nárok sťažovateľa na zaplatenie náhrady škody á 400 000,- Sk vylúčený na „samostatné konanie, ktoré sa bude viesť na tunajšom súde pod spisovou značkou č. k. 11 C 404/99.“ Keďže od vylúčenia nároku sťažovateľa na náhradu škody na samostatné konanie uplynulo v roku 2013 už viac ako 14 rokov, domnieva sa sťažovateľ, že v danej veci ide o zjavné prietahy v konaní.».

Podľa názoru sťažovateľa „Ujma pri práve na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov tak vznikla sťažovateľovi aj s poukázaním na skutočnosť, že v konaní o náhrady škody á 400 000,- Sk sp. zn. 11 C 404/99 nebol zo strany konajúceho súdu realizovaný žiaden úkon, aj keď konanie o vrátenie kúpnej ceny á 600 000,- Sk sp. zn. 11 C 236/1997 už bolo ukončené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 22. 11. 2007 sp. zn. 1 Co 68/2007. Sťažovateľ má za to, že porušovateľovi základného práva v meritórnom rozhodnutí tak nebránila zásadná prekážka (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04), keďže konanie o vrátenie kúpnej ceny je už viac ako 5 rokov ukončené. Na základe uvedeného sa takto sťažovateľ domnieva, že má nárok aj na primerané finančné zadostučinenie (IV. US 210/04). Toto zadostučinenie sťažovateľ vyčísluje na sumu 2 567 000,- € pozostávajúcu zo škody spôsobenej v súvislosti s pochybením štátnych orgánov SR pri kúpe odcudzeného vozidla sťažovateľom (čo je preukázané na základe uznesenia OR PZ v Kráľovskom Chlmci z 30. 8. 2005 sp. zn. ČVS: ORP-1427/2-OSV-TV-2005 o odobrení fiktívneho dovozu predmetného odcudzeného vozidla pracovníkom colnice dňa 4. 12. 1994) á 451 000,- €, následnom exekučnom vydražení rodinného domu s pozemkom á 600 000- €, následnom odobratí motorového vozidla zn... leasingovou spoločnosťou á 71 000,- €, následných nevyhnutných pôžičiek

á 395 000,- €, následného predaja osobných a rodinných vecí á 50 000,- € ako aj nemajetkovej ujmy i ušlého zisku á 1 000 000,- €.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo Ing. Z. T. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov upravené v čl. 48. ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 404/1999 porušené bolo.

Okresnému súdu Košice-okolie sa prikazuje aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 404/1999 konal bez zbytočných prietáhov.

Ing. Z. T. sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 2 567 000,- €, ktoré mu je Okresný súd Košice-okolie povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohoto rozhodnutia.

Ing. Z. T. sa priznáva náhrada trov konania vo výške 2 010,76 € za 2 úkony právnej pomoci á 997,57 € a 2 x režijný paušál á 7,81 €, ktoré je Okresný súd Košice-okolie povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 2 mesiacov od právoplatnosti tohoto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 404/1999 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Navyše, zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa

namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zo spisovej dokumentácie okresného súdu zistil, že okresný súd uznesením vyhláseným na pojednávaní 23. novembra 2004 konanie vedené pod sp. zn. 11 C 404/1999 spojil s konaním vedeným pod sp. zn. 11 C 236/1997 s tým, že konanie sa bude ďalej viesť pod sp. zn. 11 C 236/1997. Zo zápisnice o pojednávaní z 23. novembra 2004 vyplýva, že sťažovateľ i jeho právny zástupca, ktorý ho zastupoval v pôvodnom občianskoprávnom konaní, sa pojednávania a vyhlásenia predmetného uznesenia o spojení vecí zúčastnili, uznesenie bolo odôvodnené a obsahovalo aj poučenie účastníkov konania.

Z príslušného spisu vyplýva, že konanie vedené pod sp. zn. 11 C 236/1997 bolo právoplatne skončené 3. apríla 2008 po tom, čo Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 1 Co 68/2007 z 22. novembra 2007 potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 11 C 236/1997 z 3. júna 2005.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec už uvedeného ústavný súd považoval za vhodné poukázať aj na svoje ďalšie zistenie zo spisovej dokumentácie, z ktorého vyplýva, že k vylúčeniu nároku na náhradu škody na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 11 C 404/1999 došlo jedným z výrokov rozsudku okresného súdu sp. zn. 11 C 236/1997 z 21. apríla 1999. Uznesením krajského súdu sp. zn. 12 Co 370/1999 z 29. februára 2000 bol však rozsudok okresného súdu z 21. apríla 1999 zrušený vo všetkých jeho výrokoch. Z uvedeného zároveň vyplýva, že rozhodovanie okresného súdu o opätovnom spojení vecí uznesením na pojednávaní 23. novembra 2004 sa stalo bezpredmetným.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2013